

אלו טרפות פרק שלישי הולין

נו.

עין משפט
נר מצוה

(א) [לעיל ט. ט. ג.] (ג) [לעיל יח.]:
ועין בפס"י [המס.],
(א) לעיל מז: לקמן עו.,
(ד) ב"ב קל: לקמן עו. [לעיל
מח: טה. ג.]: (ג) [לעיל דד.],
(ו) בפ"א: רגיל בתרגומים.

הנהרות מוה"ב רנשבורג

[א] תוס' ד"ה דלמא וכו'
ולכא מאן דפליג. ג"כ עין
תמורה י"א ע"ב ומה כ"ה
ע"א דלמא מאן דפליג
ו"ע ועין כרו"פ סי'
ג' סי' ב' הרגיש דזה
ודבריו שם י"ע דודאי
כוונת המו"ק דלמא מאן
דפליג דטרפה מיהת הי'
דוק ומשכח:

מוסף רש"י

כנגדן בעוף. נמדי'
דלמיה בעוף. המסס
ובית הסוטה לימנה
בעוף (לעיל יח.).
נהרא ופשיטיה. כל הני
מתפשט מקום שהיא
ניגל שם כלומר כל
מקום הולך אחר מנהגו
(לעיל יח.). שנחבחו
רגליה. האחרונים (לקמן
עו.) וכן שניטל. אפילו
לא מחתך העטם (שם).
צומת הגידין. למעלה
מארכובה הוא וקמון לה
והן אומן שלשה חוטין
שטולין מנקרי הסר
מחולות העטם שקורין
צומת הגידין (שם). שהרי
חוחכה מכאן וחיתה.
חוחכה מכאן וחיתה.
נחתך בשר רגלים למעלה
מזומת הגידין ולא נסבר
העטם כשרה. נחמכה
למטה במקום צומת הגידין
אע"פ שמוך מלפני טרפה,
כדלמיתין לקמן וכן שניטל
צומת הגידין. בפ"ב דהמה
המקשה (עו.) ואע"פ שלא
נחתך העטם (לעיל יח.)
או: חותך סימנים או גיד
לאורה ומתה. חתוך כל
כמפיה ומיה (לעיל יח.).

באחוזת עינים. ולא נגע צו ולא היוקו אלא דנדמה לאציו כאליו נשחט לפי שלא היה רוצה ליגע במעיים שלא יהפך צהן: **לנא.** סל: **דאינקורי.** עופות שנשתברו רגליהן בארכובה למטה או למעלה מארכובה ואין העטם יוצא לחוץ. ובמשוואת הגאונים מלמתי עוף שחור הוא ושל מים הוא ובמלחו חכרבורות לבנות ועל שם כך נקרא אינקורי שהוא מנומר כמו אינקוב פינטור"א ובעיר האת יש מהן: **צומת הגידין.** שיהו עשה עשר חוטין קיימין כדלמיתין בפרק צהמה המקשה (לקמן עו.) והוא בשפולו של עטם השוק סמוך לארכובה: **יד. כתף. שמוטת ירך.** צוקא דלעומא דשף מדוכמיה ואיעכול ניביה(ה): **שמוטת גף.** פרק עליון המחזור בגבה: **טרפה דחיישין שמה ינקב הריאה.** לפי שהריאה נחבצת בין הללעות וקרום הבשר כך דק בין ללע ללעלע וכששומטת גפה מאמתמקת הריאה עם הגף: **סינדיק.** הריאה. מכניס קנה דק בגרגרת ונופח בריאה ואם הרוח יוצא טרפה ואם לאו כשרה: **עליון של וורד.** דקה ואלומה: **בין אגפים.** בין כנפיה: **דלא מיטריף צה.** אם ינקבה הריאה דכהמה ה"ה אלמא ינקבה הריאה דכהמה ה"ה הגג: **לא לינפל.** אם נפלה מן הגג דלמיתין צריכה צדיקה א"י לצדוק בריאה: **ולא ליהמר.** צנפלה לאור שבדוקין המעיים שמה הוריקו א"י לצדוק הריאה: **ורוצו ללעות מגינות עליה.** מרוב ריחם הללעות מגין עליה שהללעות אינן שוככות על רחצן אלא על חודן וכולן רחצן לפנים והריאה נחבצת ציניהם: **של צריצי.** חזקיה שהיה גדול צדורו: **ניכר שאינו צקי בתרגומים.** אינו רגיל לאכול תרגומים(ה) לפיכך לא ידע אם יש להן ריאה ולשון צדיחותא הוא: **נהרא כהרא ופשיטיה.** אין פשטי הנהר דומין זה חריף זה עומד כך אין מנהג המקומות דומות ורוב כשרה סבירא ליה וראה בני פומבדיתא שנהגו צו איסור ולא המירו צפניהם ורוב יהודה מפומבדיתא היה וסבר דרוב טרפה ס"ל: **צומת הגידין.** מקום שהגידין נומתין מתחברין ומתהדקין לשון חומץ צומתו דפסחים (דף מ.). **אשטרייניט"א בלע"ז:** **שמוטת ירך בעוף כשר.** והרי הכל ניטל וכל שכן אם ניטל צומת הגידין לצדן: **מהניסין ידענא.** בפרק צהמה המקשה (לקמן עו.) וכן שניטל צומת הגידים לצדן וכל הארכובה קיימת: **וכן בעוף.** דאם ניטל צומת הגידין טרפה: **אמר**

שמוטת יד בבהמה כשרה. וה"ה נחתכו דדוקא נחתכו רגליה טרפה אצל ידיה כשרה ולקמן (דף נח.): **נמי אמרינן** בעלת ה' רגלים או שאין לה אלא שלשה ה"ו מוס ואמר רב הונא לא שנו אלא שסיסר צד אצל צדגל טרפה נמי הוא: **שמוטת ירך.** פי' צקונטרס צוקא דלעומא דשף מדוכמיה ואיעכול ניביה והדין עמו כדולה שמוטה דשמתין צאיככול ניביה איירי צהמה ובעוף אצל לא איככול כשר כך פסיק לעיל (דף נד.): והלכתא אפילו אפסיק נמי כשרה עד לאיעכול איככולי והשתא ניחא מה נקט דשף מדוכמיה כדנקט רב מתנא לעיל (דף נד.): משום דרוב מתנא אסר צלא איככול ניביה אצל הכא דליירי צאיככול ניביה שייך לשון שמוטה ולהכי מיייתי לעיל דרוב מתנא גבי אלו כשרות דוקא ולא מיייתי דרוב יהודה דהכא ועוד דרבי יוחנן קאמר לעיל אלו טרפות דוקא למעוטי הא דרוב מתנא ורבי יוחנן קאמר לקמן שמוטת ירך בעוף טרפה וה"ה צהמה נמי טרפה מדתני לוי ולא חשיב ליה גבי יתב עליהן עוף ולא משמע דפליג עליה מדמקשינן לעיל מייניה אדרב ושמואל ועוד דלקמן צוקא שמתא הלכה רווחת צישראל שמוטת ירך בעוף טרפה וה"ה צהמה דפריש"י ולעיל (דף נד.): פסקי' הלכה דאפילו אפסיק כשרה עד לאיעכול איככולי ולכן נראה דלמה שמעתין איירי דאיעכול ניביה: **למה היה אומר כו'י האי והא אומר רב הונא אומר רב שמוטת ירך בעוף כשרה.** השתא ס"ד דשמוטה ותמוכה הכל אחד ואע"ג דצהמה טרפה דמומח מתניתין (לקמן דף עו.) דצהמה שנחתכו רגליה מן הארכובה ולמעלה מ"מ בעוף כשרה ושמה לא ידע השתא צרייתא דלוי דכל טרפות שמו חכמים צהמה כנגדן בעוף ולפי המסקנא דמחלק בין שמוטה לחתוכה ניחא ולרב הונא אמר רב דמכשיר שמוטת ירך בעוף כמו כן צהמה מדתני לוי ומכשיר אפילו צאיככול ניביה דפריש"א דכולה שמעתא צאיככול ניביה ואע"ג דאפילו מאן דמיקל לעיל גבי ואלו כשרות מודה צאיככול ניביה רב הונא אמר רב דמיקל בצוליה וניחו קצת תימה דלא מישתמיט בצולה שמעתין למינקט צד דוכתא שמוטת ירך צהמה כשרה ולא מקטבר למימר כלל דנקט עוף לרבותא וגם רבי ירמיה שהציא ראה לדבריו וא"ל אלא מתני' ידענא לא דקדק אלא מהא דאמר רב עלה וכן בעוף אצל מהא דאסרה מתניתין צהמה לא ראה לקדק ולומר כ"ש בעוף דוטר חיותיה ולכן נראה דדוקא בעוף מכשיר רב הונא אמר רב ולא צהמה ולית ליה צרייתא דלוי ואע"ג דמקשינן מייניה לרב לעיל היינו אליבא דרב יהודה ודחק: **ד"למא שני ליה בין שמוטה לחתוכה.** פי' צקונטרס דשמוטה כשרה ואפילו ניטלה כולה ובחתוכה טרפה אפילו צומת הגידין לצדן ותימה מה רוצה לומר שמפרש שאם ניטלה כולה כשרה אם רוצה לומר שאם שניטל הירך ממקום שהיתה מחוברת צאליה כשרה וחתוכה דטרפה כגון צאותו עטם האמצעי צבו צומת הגידין נחתמיו סמוך לפרק הארכובה הנמכרת עם הראש ולמעלה הוא תחוב צעטם הקולית שהוא עטם התחוב צאליה ואע"ג דצאותו עטם האמצעי טרפה מ"מ צעליון שהוא עטם הקולית כשרה כדמפרש שחתכה מכאן ומיה מכלאן ומתה וזהו תימה דאפילו נצלה נמי מקריא אם ניטלה ירך וחלל ניכר כדלמיר רבי אלעזר פ"ק (לעיל כה.) א וליכא מאן דפליג ומה שייך לקרות זה שמוטה וזה חתוכה שחיתן חתוכות נינהו כיון דליירי אפילו ניטלה כולה והיה לו לפרש כאן בפשיטות דשמוטה כשרה כגון דלא נחתכו רגליה אלא דשף מדוכמיה עטם הירך שפקן ממקומו מחור שבעטם האליה שהוא תחוב צו אצל נחתכו טרפה אפילו צומת הגידין מטילת

רל א ב מ"י פ"ח מהל'
שמוטה הלכה טו סמג
עשין סג טו"ע י"ד סימן
נה סעף ב':
רלא ג מ"י פ"י שם
הלכה ד סמג שם
טו"ע י"ד סימן נג סעף
ב':
רלב ד מ"י שם הלכה ד
[טו"ע י"ד סי' נה
סעף ב':]
רלג ה מ"י שם סמג שם
טו"ע שם [סי' נג]
ס"ג:
רלד ו טו"ע י"ד סי' נג
סעף ב' [ה]:

לעני רש"י

פינטור"א [פינטור"א].
נקרות.
אישטרייניט"א. סוגר.

שיטה מקובצת

[א] שהוא מנומר כמו
ניקור: [ב] מתנהקת. ג"כ
סי' מתנהקת: [ג] ורוב
צלעות מגינות עליה רוב
רוחב הצלעות מגין עליה
שהצלעות של עוף אינם
שוככות על רחבן אלא על
חודן וכולן רחבן לפנים:

רבינו גרשום

ההוא צנא דאינקורי.
כלומר סל מלא עופות
שנחתכו רגליהם: לא
ליחמר ולא לינפל. כלומר
שנחתכו לאור לא נימא
מתמרא הריאה ואם נפלה
לא נימא ניקבה הריאה:
מדבריו של ב"ר ניכר
הוא חזקה. שמוטת ירך
רומפרא בלע"ז: אי הכי
קשיא דרב אדרב. כלומר
הכא אמר שמוטת ירך
בעוף כשרה והכא אמר
וכן בעוף:

למה רבי אבא אשכחיה לרב
נהרא ופשיטיה אול רבי אבא
אשכחיה לרב ירמיה בר אבא
דקא בדיק בצומת הגידין
אמר ליה למה ליה למר כולי
האי והא רב הונא אמר רב
שמוטת ירך בעוף כשרה אמר
ליה אנא מתניתין ידענא בהמה
שנחתכו רגליה מן הארכובה
ולמעלה פסולה וכן שניטל
צומת הגידין ואמר רב עלה
וכן בעוף אי הכי קשיא דרב
אדרב אישתיק אמר ליה דלמא
שני ליה בין שמוטה לחתוכה
א"ל ואת מפרשת שמעתתיה
דרב בפירוש אמר רב שמוטה
כשר' חתוכה פסולה ואל תתמה
שהרי חותכה מכאן וחיתה כו'
סליק ר' אבא אשכחיה לרבי זירא
דיתבי וקאמר אמר רב הונא
אמר רב שמוטת ירך בעוף
טרפה אמר ליה חיי דמר מיומא
דסליק מר להכא הוה

ירמיה שהציא ראה לדבריו וא"ל
אנא מתני' ידענא לא דקדק
אלא מהא דאמר רב עלה וכן
בעוף אצל מהא דאסרה מתניתין
צהמה לא ראה לקדק ולומר כ"ש
בעוף דוטר חיותיה ולכן נראה
דדוקא בעוף מכשיר רב הונא
אמר רב ולא צהמה ולית ליה
צרייתא דלוי ואע"ג דמקשינן
מייניה לרב לעיל היינו אליבא
דרב יהודה ודחק: **ד"למא שני**
ליה בין שמוטה לחתוכה. פי'
צקונטרס דשמוטה כשרה ואפילו
ניטלה כולה ובחתוכה טרפה
אפילו צומת הגידין לצדן ותימה
מה רוצה לומר שמפרש שאם
ניטלה כולה כשרה אם רוצה לומר
שאם שניטל הירך ממקום שהיתה
מחוברת צאליה כשרה וחתוכה
דטרפה כגון צאותו עטם האמצעי
צבו צומת הגידין נחתמיו סמוך
לפרק הארכובה הנמכרת עם
הראש ולמעלה הוא תחוב צעטם
הקולית שהוא עטם התחוב צאליה
ואע"ג דצאותו עטם האמצעי טרפה
מ"מ צעליון שהוא עטם הקולית
כשרה כדמפרש שחתכה מכאן
ומיה מכלאן ומתה וזהו תימה
דאפילו נצלה נמי מקריא אם
ניטלה ירך וחלל ניכר כדלמיר
רבי אלעזר פ"ק (לעיל כה.) א
ולכא מאן דפליג ומה שייך לקרות
זה שמוטה וזה חתוכה שחיתן
חתוכות נינהו כיון דליירי אפילו
ניטלה כולה והיה לו לפרש כאן
בפשיטות דשמוטה כשרה כגון
דלא נחתכו רגליה אלא דשף
מדוכמיה עטם הירך שפקן
ממקומו מחור שבעטם האליה
שהוא תחוב צו אצל נחתכו טרפה
אפילו צומת הגידין מטילת

הוא חזקה. שמוטת ירך
רומפרא בלע"ז: אי הכי
קשיא דרב אדרב. כלומר
הכא אמר שמוטת ירך
בעוף כשרה והכא אמר
וכן בעוף:

א) עדות פ"ה מ"א תמורה לה ע"ש, ט) ז"ל דתניא, ג) זכורות ז, תמורה ז: זכורות ז, ד) (תמורה לה), ט) שם סנהדרין פ, ע"ז מט, פסחים טו, ו) (נדרות פ, ושי"ט, ט) ז"ל דתניא, ט) גיטין כג, מ"ז נ"א, כ"ק ע"ג, סנהדרין (ע"ה), פ: תמורה י: י"א, י"ג, כ"ה, ט"ז: ז"ל, ט) לקמן סו, י) (ויקרא י"א), ט) (שם ל"ד), ז) (בש"ע פתח), ו) ע"ין מ"ס עירובין סג: ד"ה אפילו תוס' צ"ה ז: ד"ה ב"ס"ג, ט) וע"ין ה"ט, מ"ס גיטין ט: ד"ה הא ג"ג, ט) ז"ל רבא, ט) ז"ל דה"א,

ג'יוון הש"ס

גב' רבי אליעזר סבר עובר ירך אמה, ע"ן רפ"ג דפרה:

מוסף רש"י

ולד טרפה, ואינו ממש הרי זה זה גורם (בבב"ז), כח דהיתרא עדיף ליה, טו' לו להשמיעו כח דבני הממיר, שהיא סומך על שמעו ואינו ירא להמיר, אבל כח האוקרין להמיר ואפילו בדבר הממיר (ביצה ב:).

דשיחלא קמא, זלע"ו פושט"א, אומן שהיו צמעה צמעה שנטרפה כולן אסורות דעובר ירך אמו הוא ועמה נטרפו: **מלאן ואילך**, היא והזכר גורמין להם שיצאו ודבר שאיסור והיתר גרמו לו שיגדל מותר: **ושוין**, ר' אליעזר ורבנן דפליגי בולד צמעה טרפה: **דספנא מארעא**, היא מעממה מתחממת בחרץ ויולדת וההוא חד גורם הוא: גדלה משמע כל גידוליה באיסור: **אלא הא דסנן**, כיון דאמרת דהאי מודים צבינת טרפה דספנא מארעא דחד גורם הוא קאמר מכלל דפלוגמיהו צוה וזה גורם וע"כ צנטרפה ולבסוף עיברה פליגי דאיכא זה וזה גורם: **צמאי קא מיפלגי**, על כרחן צנטרפה ולבסוף עיברה: **למודיען כמו דרבי יהושע**, תירוץ הוא: **סביאל ליה כרב אחא כר יעקב**, דלמר לעיל (דף טז:) הלכה טרפה יולדת: **ומפני לה לדאמימר כדאמרינן**, הני ציני דטרפה כו' דאיכא לפלוגי בין שיחלא קמא לשיחלא צמרא אפילו צטרפה ודאי: **רבינא לא סבר לה**, כוותיה ולא מני למימר דשיחלא צמרא דהא לא טענה הלכך מוקי לה לדאמימר כספק טרפה והכי קאמר דשיחלא קמא משתיין לה אי הדרה וטענה לאו טרפה היא ושרו קמאי: **מפני שגדלה צאיסור**, אלמא טענה: **צמאי קא מיפלגי**, על כרחן צביברה ולבסוף נטרפה דאי צנטרפה צירשא תו לא טענה וזהא פליגי רבי אליעזר סבר [עובר] ירך אמו הוא והרי הוא כאחד מאיבריה: **ור' יהושע סבר כו'**, וכיון דהכי הוא אדמיפלגי כו': **ומודים**, ודאי צבינת [טרפה]: **בשיחלא קמא**, לכיון דלא גדלה ציה דמעורה גידין כגופה דמיא: **והלכשא צוכר**, ספק טרפה דדידה אי שהי שנים עשר חדש ודאי לא נטרף וצוה אין זרין לצדקו כגון אם ספק דרוסה או נפולה או שמה ינקב הקרום מחמת שראינוהו שלקתה: **כל ציה שאין לה עלם אינה מתקיימת י"ב חדש**, ונפקא מינה כדמפרש רב פפא: **קישוט שהלעיסה צאיביה**, צעודה מחוצרת: **אסורה**, התולעת צאכילה דכיון דמהלכת בתוך הקישוט והקישוט מחוצרת בקרקע שורץ על הארץ) קרינא ציה אבל התלעיסה בתלוש לאו שורץ הוא עד דנפיק מיניה ומהלך על גבי הקרקע כדמפרש בשיליה פרקין (דף טז:): שמע

אלו טרפות פרק שלישי הולין

נח.

עין משפט נר מצוה

מכאן ואילך הוה ליה זה וזה גורם ומותר. **לע"ג** דצוקף כמזבזת (דף ק"א): פסקינן כר' יהודה צפרדות דמספקא ליה צפרק אומן ואלא צנו (לקמן דף ע"ט). אי חוששין לזרע האב או לא היינו צמילתא דשרי כל חד צצפי נפשיה ולא שייך זה וזה גורם אבל הכא דחד אסור וחד שרי הוי ליה זה וזה גורם: **ושוין בביצת טרפה שהיא אסורה**, לא כמו שפירש הקונטרס דקאי אפלוגמא דרבי אליעזר ורבי יהושע אלא קאי אפלוגמא דצית שמאי וצית הלל דפליגי צמתניתין צמסכת עדיות (פ"ה מ"ח) דמנן התם ציצת נבלה צכמותה נמכרת צצוק צ"ש צמירין וצית הלל אוקרין ומודים צבינת טרפה שאסורה מפני שגידולה צאיסור ואם תאמר דהשתא חשבי צית הלל ציצת נבלה כצצר דאסרי אפילו צמותה נמכרת צצוק וצפרק קמא דציה (דף ט:). אמרינן השוחט את התרנגולת ומנא צה צינים גמורות מותרות לאכלן צחלב ואפילו רבי יעקב לא פליגי) אלא דקאמר אם היו מעורות בגידים אסורות אבל צצאין מעורות מותר ותיך צהלכות גדולות דגבי איסור נבלה דלורייתא התמיירו אבל צצר עוף צחלב צצנתן הקילו ורבינו תם מירך דצבינת נבלה התמיירו משום דנבלה הוי דצר האסור אבל צצר עוף צחלב דהוי היתר דכל חד וחד צצפי נפשיה שרי ולפירושו מתיישב מה שמפרש צערין) דהא דלמר צירש פרק הדר עס הנכרי (עירובין דף טז:) דאפילו ציעתא צכותא לא לישרי התרנגולת ומנא צה צינים גמורות דאי צמסם צינים אומן אין צריכין היתר דאין לך ע"ה שלא ידע שמונת צחלב ולפי תירוץ הלכות גדולות קשיא מאי אפילו דקאמר אפילו ציעתא צכותא אטו מי פשוט היתר זה כל כך טפי משאר מילי הא פלוגמא היא דלמנן דלמר צצר עוף צחלב דלורייתא אסירא מידי דהוה אצבינת נבלה ויש לומר דלחיי קאמר אפילו שכל העולם היו נוהגין צו היתר וצפרק קמא דציה (דף ט:). נמי פשיטא ליה לש"ס דשרי גבי הא דלמר רב צינה עס יליאת רוצה נגמרה דקאמר למאי אילימא דשרי לאוכלה צחלב הא צמעי אמה אסירא והתינא השוחט התרנגולת כו' רב ועוד י"ל דהיינו טעמא דאסרי צ"ה ציצת נבלה גזירה אטו ציצת ואלו ציעי דספנא מארעא) **א"ל** הא דתניא וד' טרפה ט ב', צרייתא היא והוי מני לאתויי מתניתין דתמורה (דף ז:) כל האסורים לגבי המזבח ולדומיהן מותרין רבי אליעזר אומר ולד טרפה לא יקרב לגבי מנחה אלא יחאל ליה לאתויי צרייתא ג א שרבי יהושע הוצרך צה: **במאי קא מיפלגי בנטרפה**, לשון הגמרא משמע דאי לאו דאמימר לא הוה קשה צמאי קא מיפלגי אלא יש לומר משום דאסרי אמרימר דשיחלא קמא לא מיתוקמא פלוגמיהו צוה וזה גורם ואמאי לא יקרב אלא ליה לרב אשי השתא לאוקומי פלוגמיהו צוה וזה גורם הא שמעינן ליה לרבי אליעזר צדהיא צפרק כל צעה (פסחים דף טו). דאסר דקתני וכן היה רבי אליעזר אומר צכל איסורין צצתורה ויש לומר דשמה לא שמיע ליה לרב אשי הוה צרייתא: **ורבבי אליעזר סבר זה וזה גורם אסור**, כמו שהגירסא כאן כך יש לה להיות צפרק כל האסורין (תמורה דף ל"א). ויש ספרים דגרסי התם למנן דלמר טרפה יולדת פליגי כשנטרפה ולבסוף עיברה דרבי אליעזר סובר עובר ירך אמו הוא וליתא: **א"י הכי אדמיפלגי לגובה איפלאו להריון**, לשון אי הכי קשה דככל ענין יכול להקשות כן וצריך למנא טעם למה היה מתיישב הא דמיפלגי לגובה אי הוה מפרש פלוגמיהו צעובר ירך אמו הוא יותר מהשתא דמוקי לה צוה וזה גורם ולאריך ליטנא איפכא) **ןהלא רבא ב"ב שנים עשר חדש**, למאי דמסקינן השתא הלכתא דטרפה אינה יולדת לא מיתוקמא פלוגמיהו צוה וזה גורם ואמאי לא יקרב אלא ליה לרב אשי הוה צרייתא: **לאו ירך אמו הוא גבי צינה מודה כיון דאגידא צגופה כגופה דמיא ותימה דצירש שור סנגח את הפרה (צ"ק דף טו)**, משמע איפכא דלמר א"ר צה פרה שהיזקה גובה מולדה מאי טעמא גופה היא תרנגולת שהיזקה אינו גובה מציצתה מאי טעמא פירשא צעלמא היא ומשמע דאפילו ליתא לפרה גובה הכל מולדה ואמאי הא אפילו אי סייע הולד צנגיחה ט דאי וולדה נגחו לא היה יכול לגבות מן הולד כל הנזק היכא דליתא לפרה כיון דלאו ירך אמו הוא וצבי תרנגולת אמאי אינו גובה מציצתה ויש לומר דהתם מייירי צציינים גמורות דלא אגדיי צגופה וצבי מויק אמר ליה אייתי ראייה דהיא שעתא הוה אגידא צגופה ושקול וצבי טרפה אסור ולענין ולד היינו טעמא אף על גב דצעלמא עובר ירך אמו הוא לענין טרפות שאני דתלוי צחיות צמהה ולעובר יש לו חיות צפני עצמו וצצבא קמא (דף טו. ד"ה מאי) הארכתא צו:

רלו א מיי פ"ג מהל' מאלות אסורות הלכה (ט) [ן] סמג לאון קלב טוש"ע י"ד סימן פו סעיף ג: רלו ב מיי פ"ג מהלכות אסורי מנחת הלכה י: ג מיי פ"ו מהלכות ע"ז הלכה יד סמג לאון מה טוש"ע י"ד סימן קצט סעיף י"א: ד מיי פ"ג מהלכות מאלות אסורות הלכה י"א סמג לאון קלב טוש"ע י"ד סימן פו סעיף יח: ה מיי פ"ג מהלכות אסורי מנחת הלכה יג ופ"צ מהלכות שמיטה הלכה ז: רלו ו מיי פ"א מהלכות מאלות אסורות הלכה א סמג לאון קלב טוש"ע י"ד סימן פו סעיף י"ז וסימן ט: סעיף ט:

לעזי רש"י

פושט"א. כמות הביצים בהטלה אחת.

שיטה מקובצת

אל דהא לא גורין הכא בעי: [ן] אלא הא דתניא ולד טרפה ברייתא היא והוה מצו: [ן] לאתויי ברייתא לפי שר' יהושע הוצרך בה:

רבינו גרשום

הכא תנאי היא: הרי זה וזה גורם דתרגול דהיתירא והתנגולת (דספק דטרפה: בדספנא מארעא, דליכא זה וזה גורם: אי"כ גדלה גמרה מיבעי ליה, כלומר אי בשיחלא קמא שהיו הביצ' במעיה כשנטרפה וזה גמרה באיסור' ולא גדלה גדולה משמע דלאחר כן שנטרפה גדלה באיסור: במאי קא ולבסוף עיברה, כלומר השתא דסבירא לן דטרפה יולדת ומשבחת במאי קא מיפלגי ר' אליעזר ור' יהושע: כשנטרף ולבסוף עיברה, אי ולד מותר באכילה דזה וזה גורם מותר לר' אליעזר ולרבי יהושע אסור: איתיביה רב אשי לאמימר ושיון בביצת טרפה כו', כלומר הייך אמרת דטרפה אינה יולדת והא הכא דטרפה טענה ביצים: הכא במאי עסקינן בשיחלא קמא, כלומר שהיו במעיה קודם שנטרפה אבל לאחר שנטרפה לא טענה אלא הא דתנן ולד טרפה ר' אליעזר אומר לא יקרב כו', כלומר השתא דאמרת דטרפה אינה יולדת ר' אליעזר ור' יהושע במאי קא מפלגי כו': והלכתא בוכר עד י"ב חדש, כלומר ספק טרפה זכר כל שמתקיים י"ב חדש ודאי לא טרפה הוא: אמר רב פפא ש"מ מדרב הונא הא דאמר שמואל קישות שהתלע באביה כו', כלומר ש"מ מדרב הונא דאמר כל שאין בו עצם אינו מתקיים י"ב חדש הא דאמר שמואל קישות שהתלע במחובר אסורה משום שרץ השרץ על הארץ:

הני